



بنام خداوند جان و



وزارت جهاد کشاورزی
موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

مباحثی در تجارت بین الملل محصولات کشاورزی

امید گیلان پور

۱۵ اسفند ۱۴۰۱



آدام اسمیت:

ميل ذاتی انسان ها به تجارت، تهاتر و مبادله باعث تقسم کار شده است.

چرا تجارت منشا خیر است؟

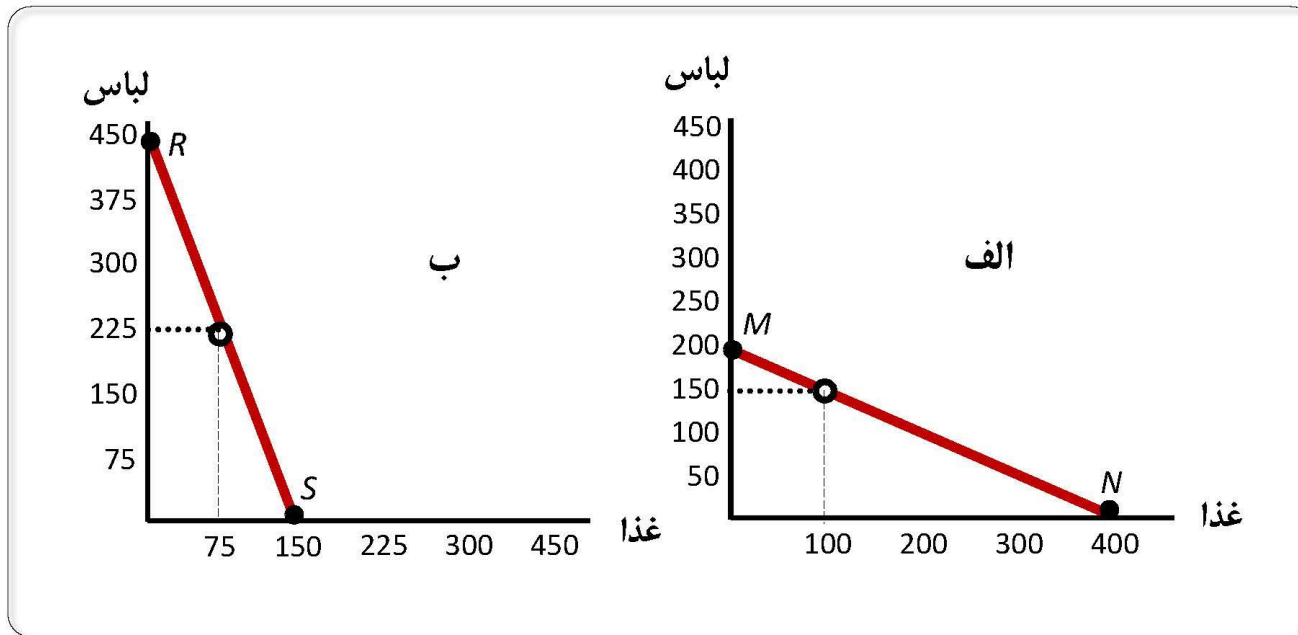
به هر کشور این امکان را می‌دهد تا در تولید کالاها و خدماتی که در آنها تخصص بیشتری دارد، تخصص بیشتری پیدا کند (منشا افزایش ثروت)

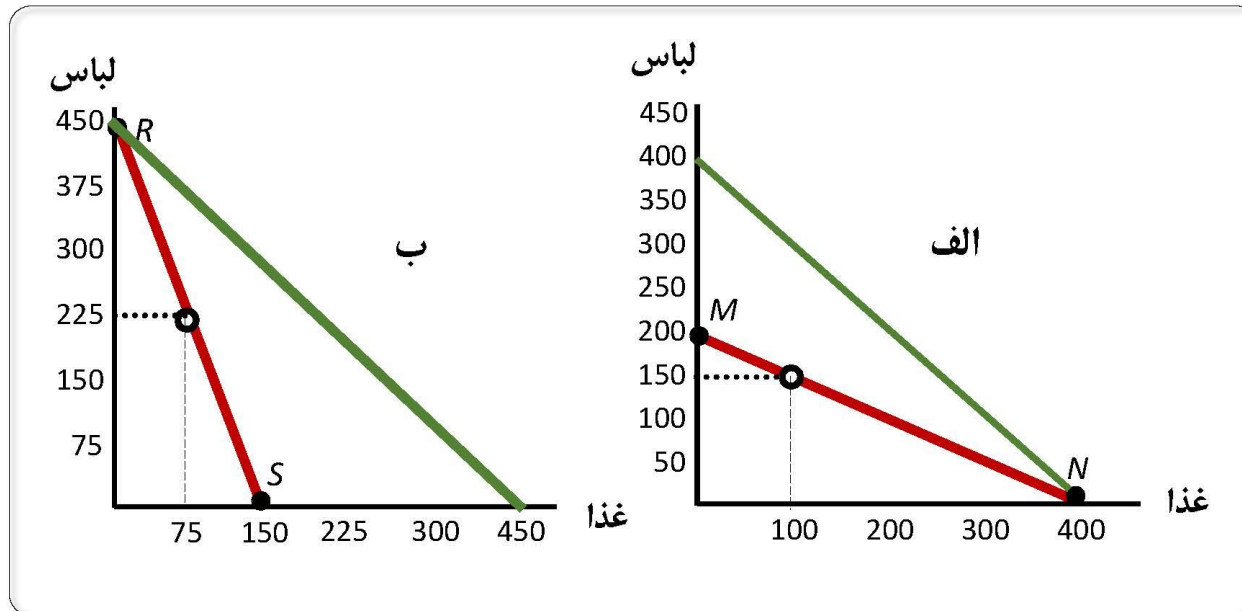
مصرف بسته کالاها- خدماتی را که تولید آنها در کشور امکان پذیر نیست را ممکن می‌کند (منشا رفاه)

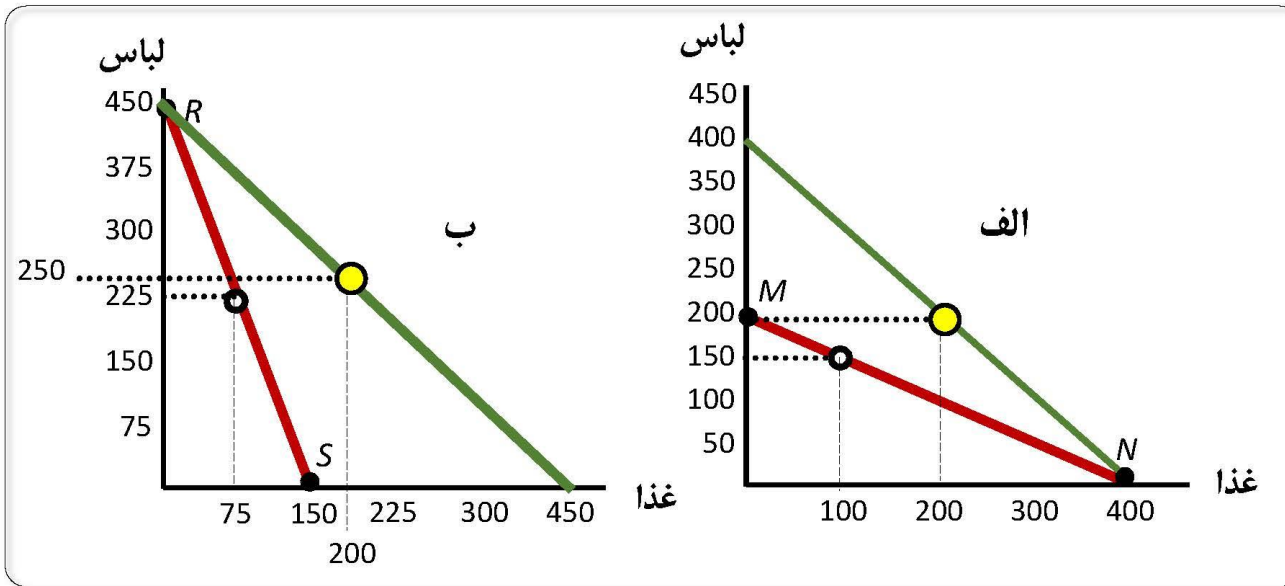
منشا صلح

امکانات تولید غذا و لباس در دو کشور الف و ب

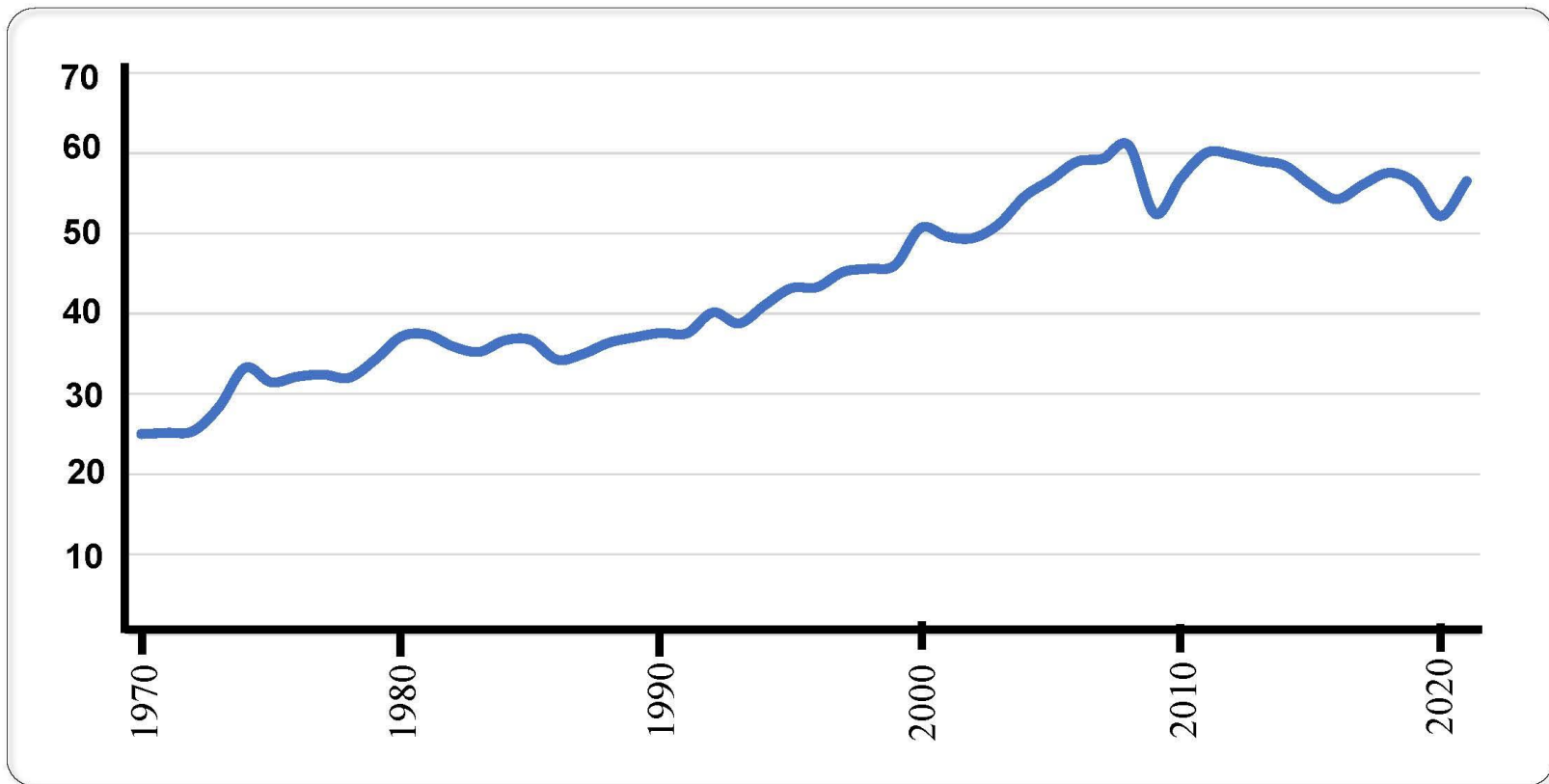
لباس	غذا	
۲۰۰	۴۰۰	الف
۴۵۰	۱۵۰	ب



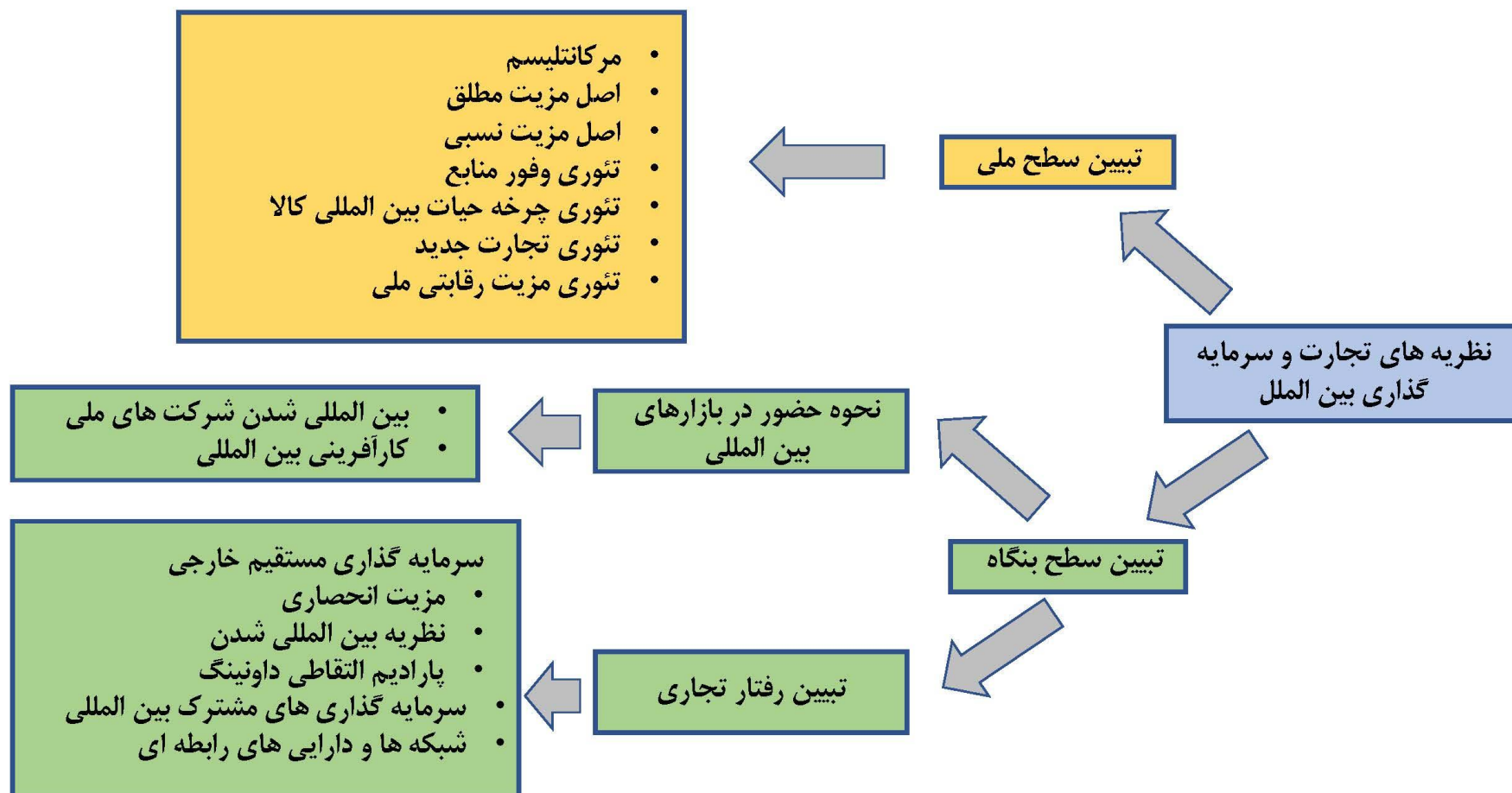


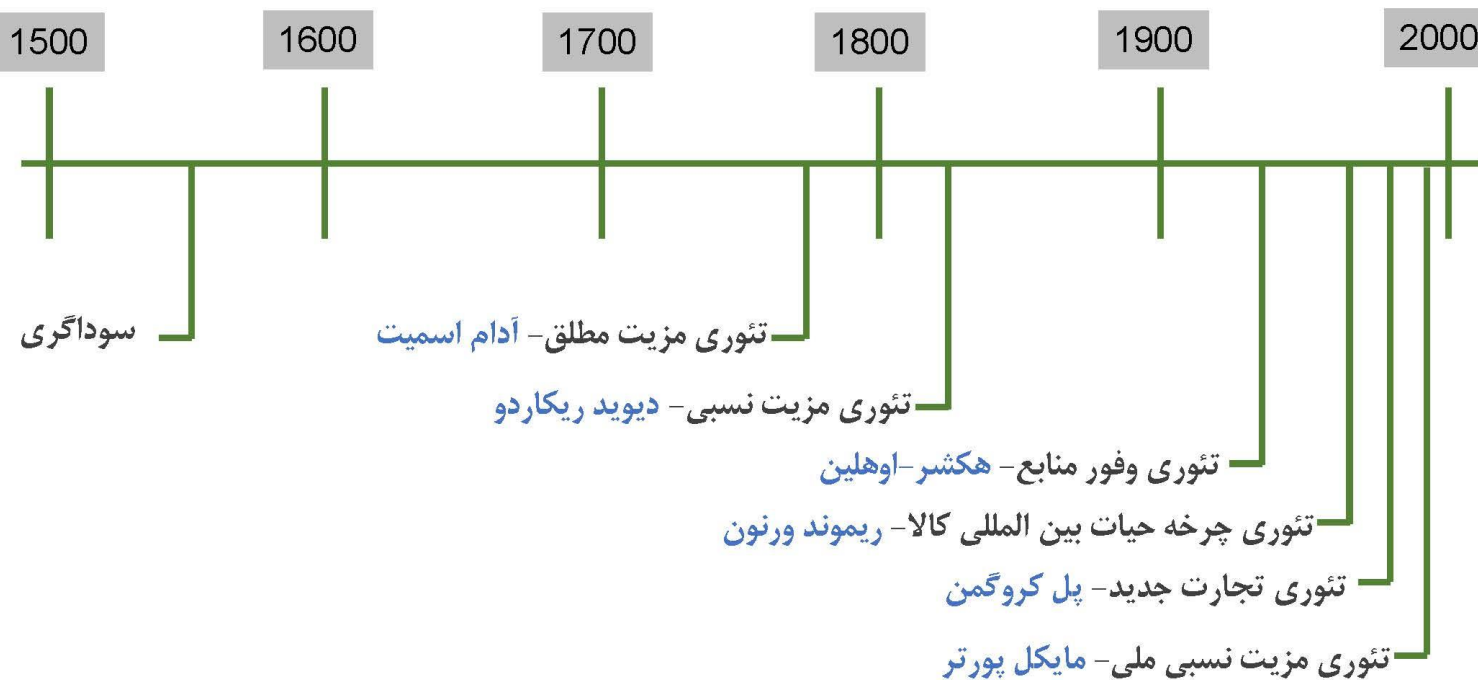


نسبت تجارت به تولید در سطح جهان



نظریه‌های تجارت و سرمایه گذاری بین المللی





مرکانتلیست‌ها

در پی حداکثر سازی صادرات و حداقل سازی واردات بودند.

اخلاف آنها را امروزه به نئو مرکانتلیست‌ها می‌شناسیم.

اصل مزیت مطلق

با تاکید بر هزینه های مطلق تولید استدلال می کنند که هر کشور می باید صرفا اقدام به تولید محصولات می نماید که در تولید آنها مزیت آشکاری دارد.

اصل مزیت نسبی

بر خلاف اسلاف خود بر هزینه‌های نسبی تاکید داشته و با تاکید بر نافع بودن تجارت برای همه کشورها را تشویق بر تولید محصولاتی که در آنها دارای مزیت نسبی هستند می‌کند. مزیت نسبی می‌تواند ناشی از مواهب طبیعی، سیاست‌های تجاری، مزیت‌های تکنولوژیک و ... باشد.

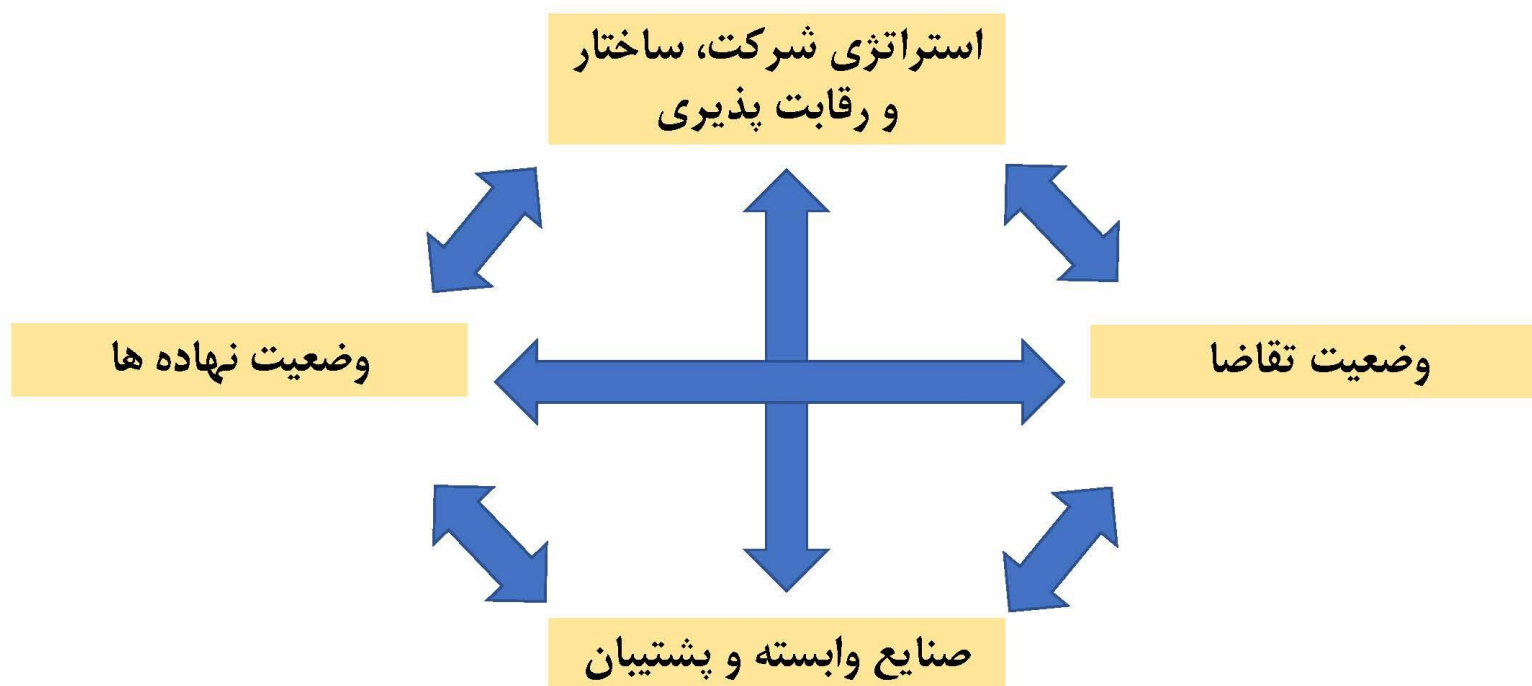
تئوری چرخه حیات بین المللی کالا

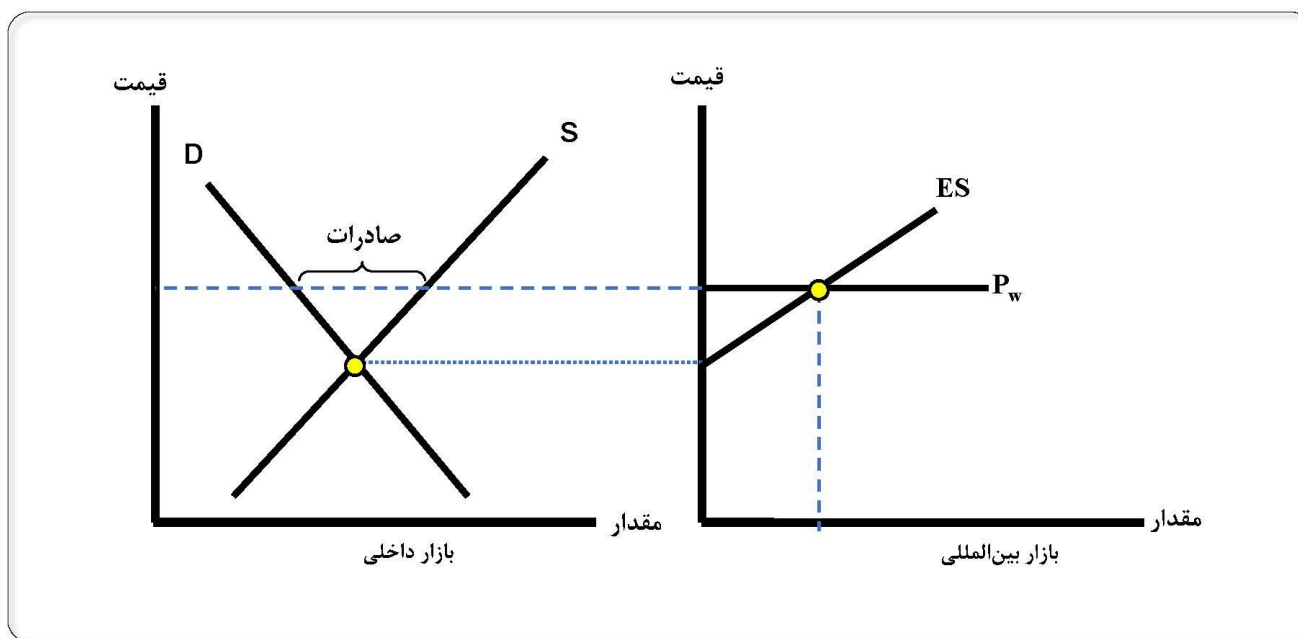
- معرفی،
- بلوغ،
- استاندارد سازی،
- اشباع

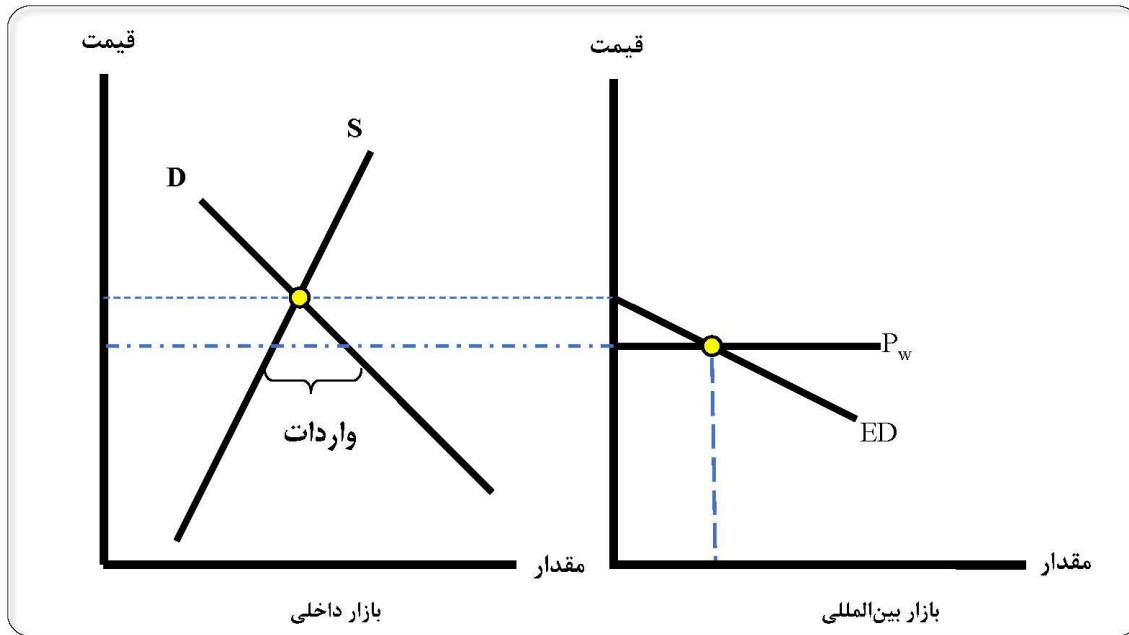
تئوری تجارت جدید

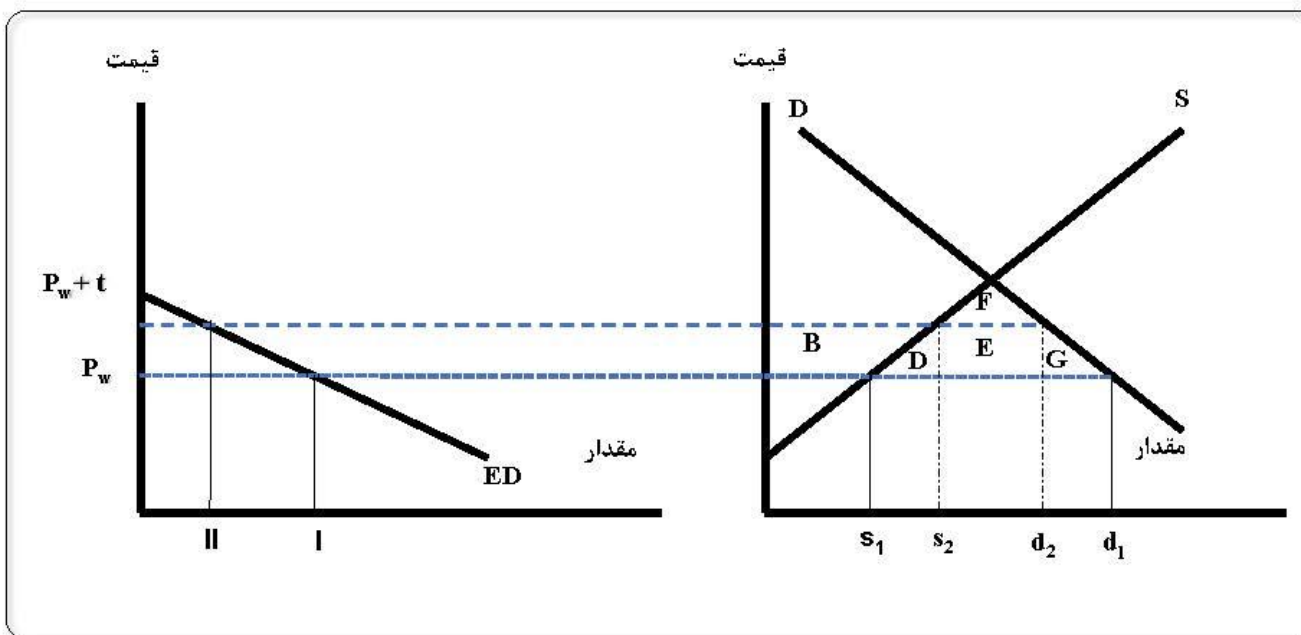
تاکید اهمیت تجارت درون صنعت و تبیین جریان تجارت بین کشورهایی که وضعیت اقتصادی مشابه و یا محصولات هم نوع دارند.

تئوری مزیت نسبی ملی

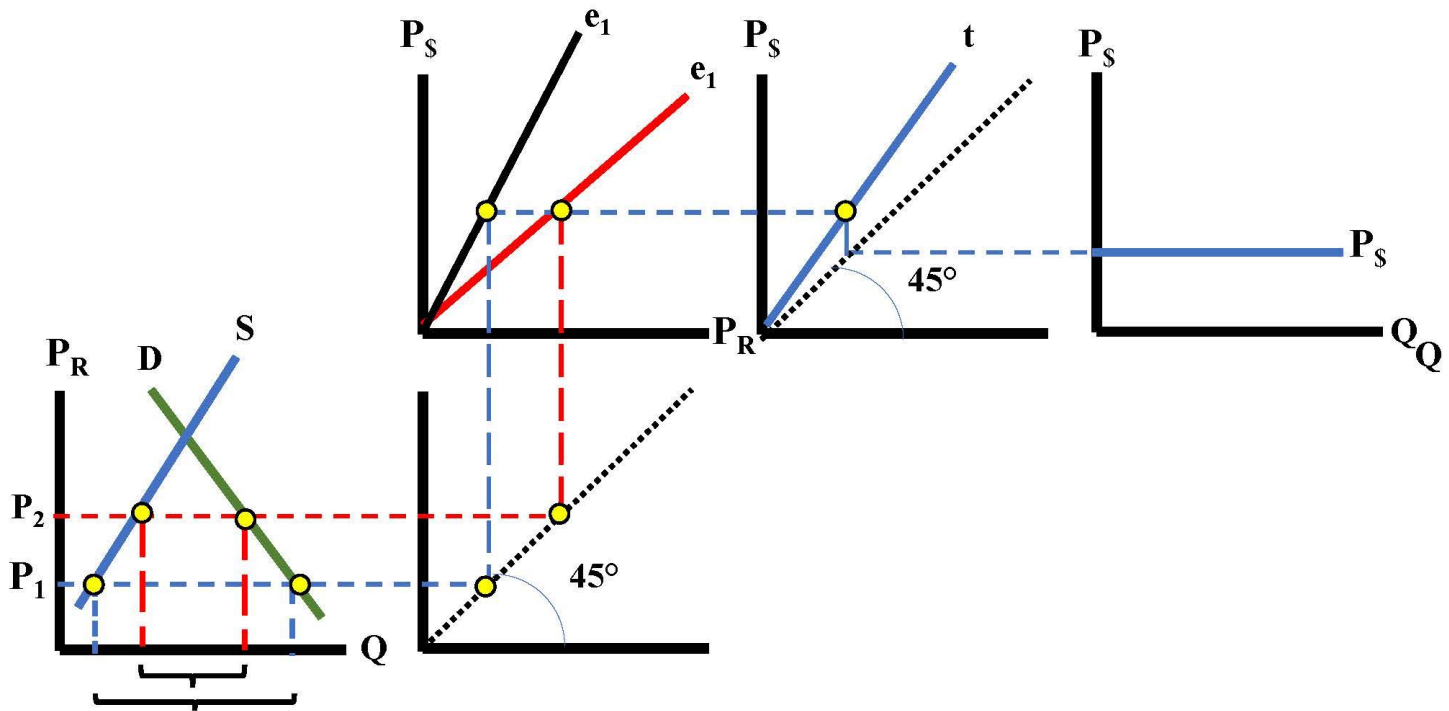


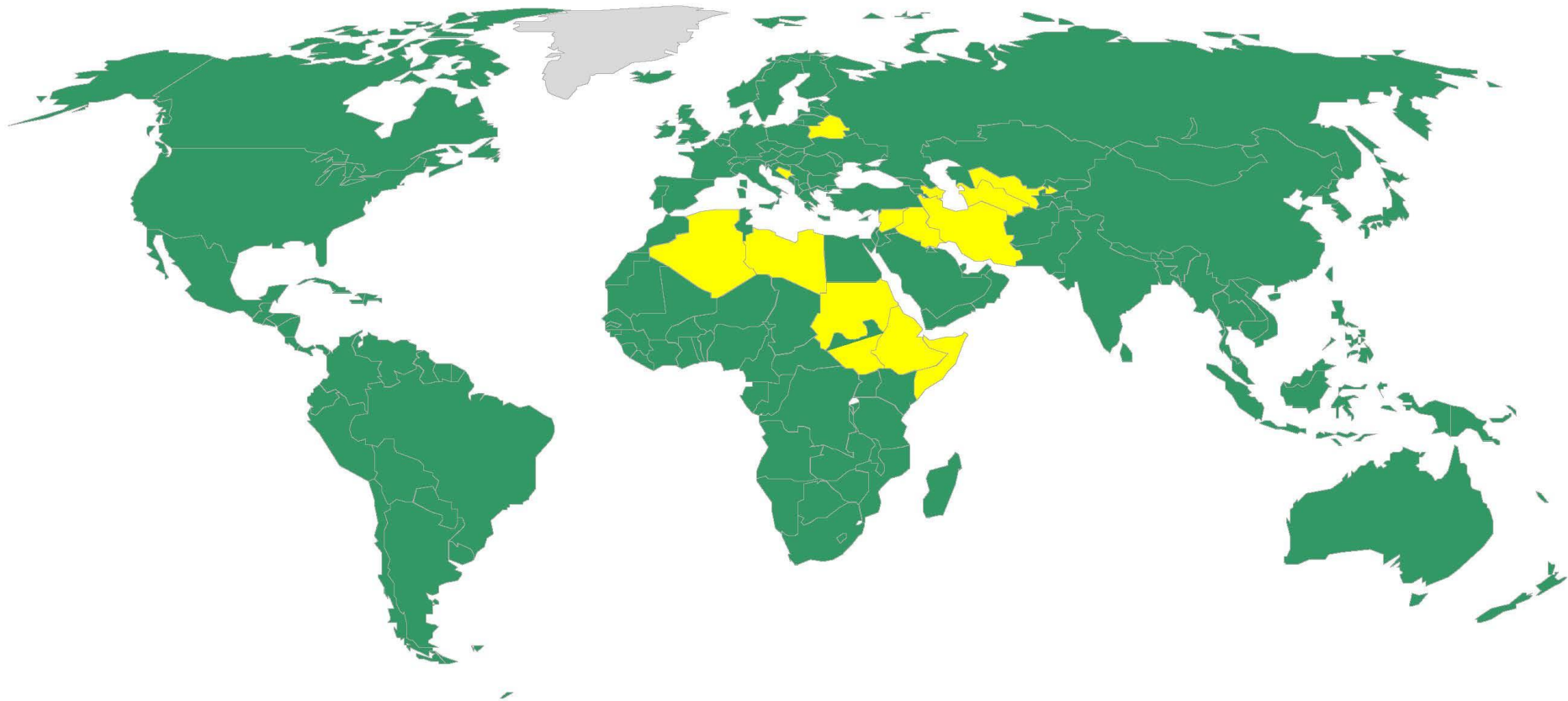




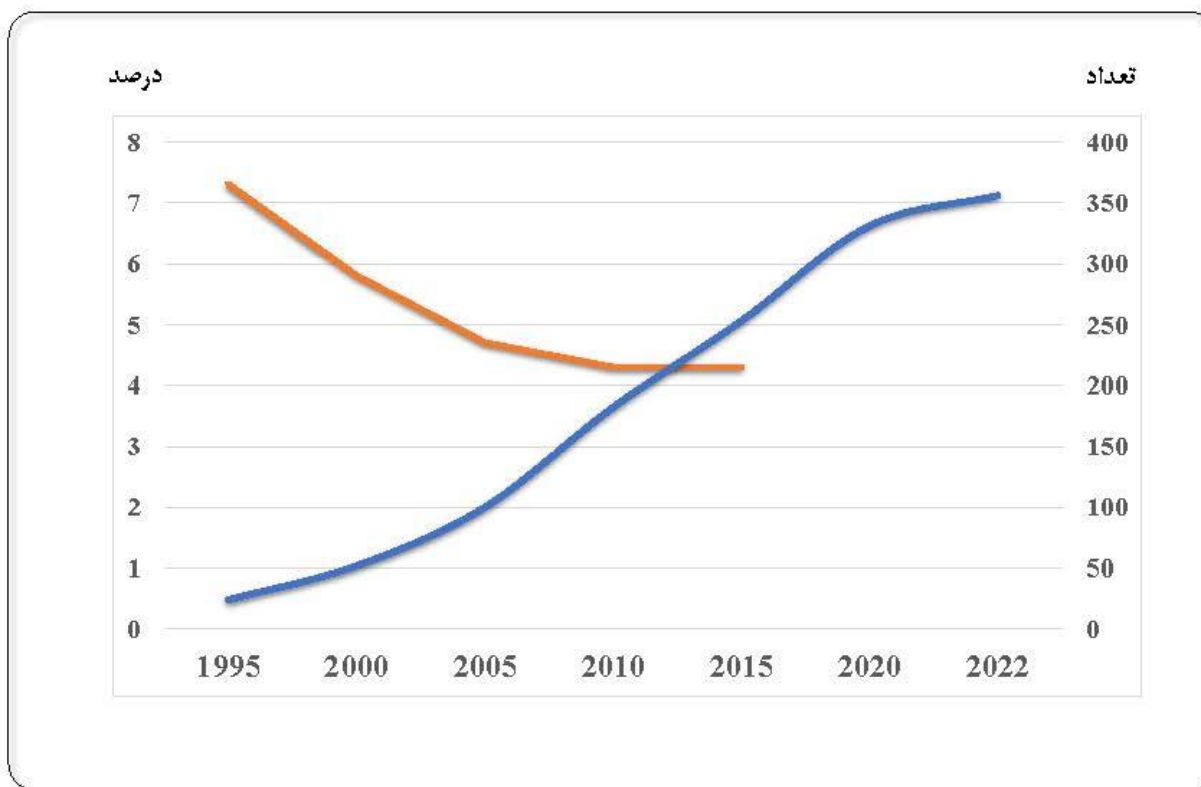


تاثیر تغییر نرخ ارز بر قیمت و حجم تجارت

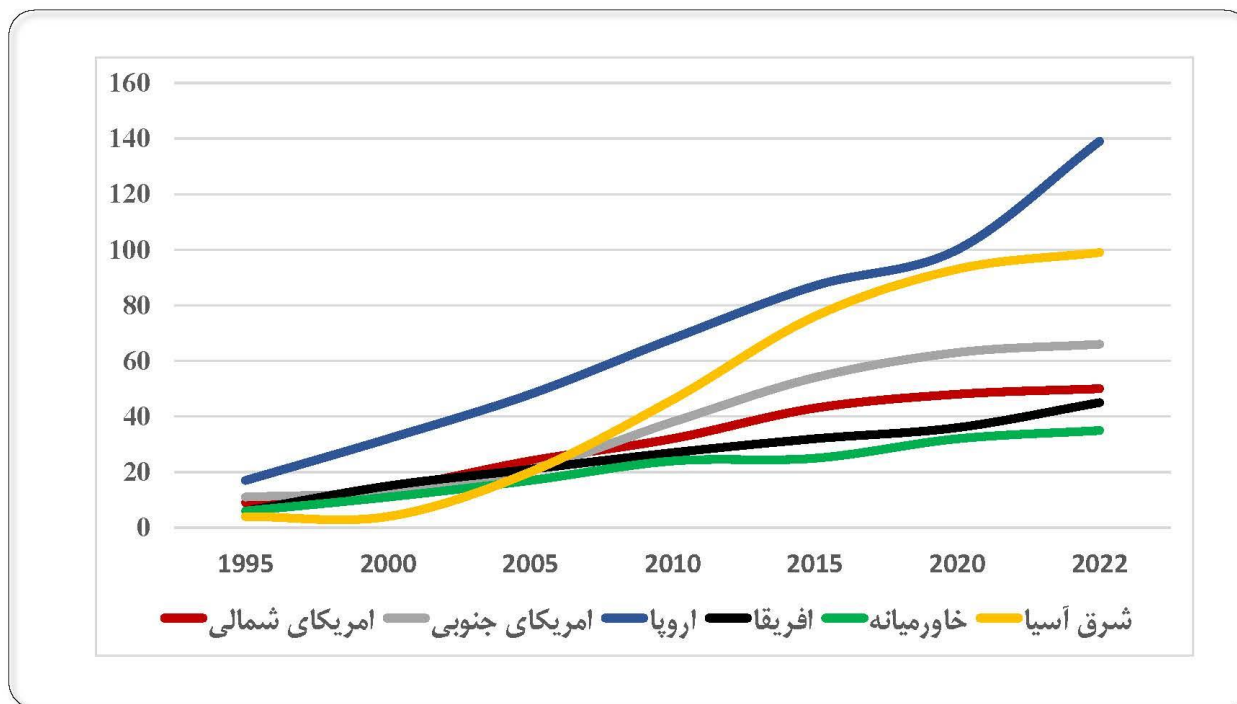




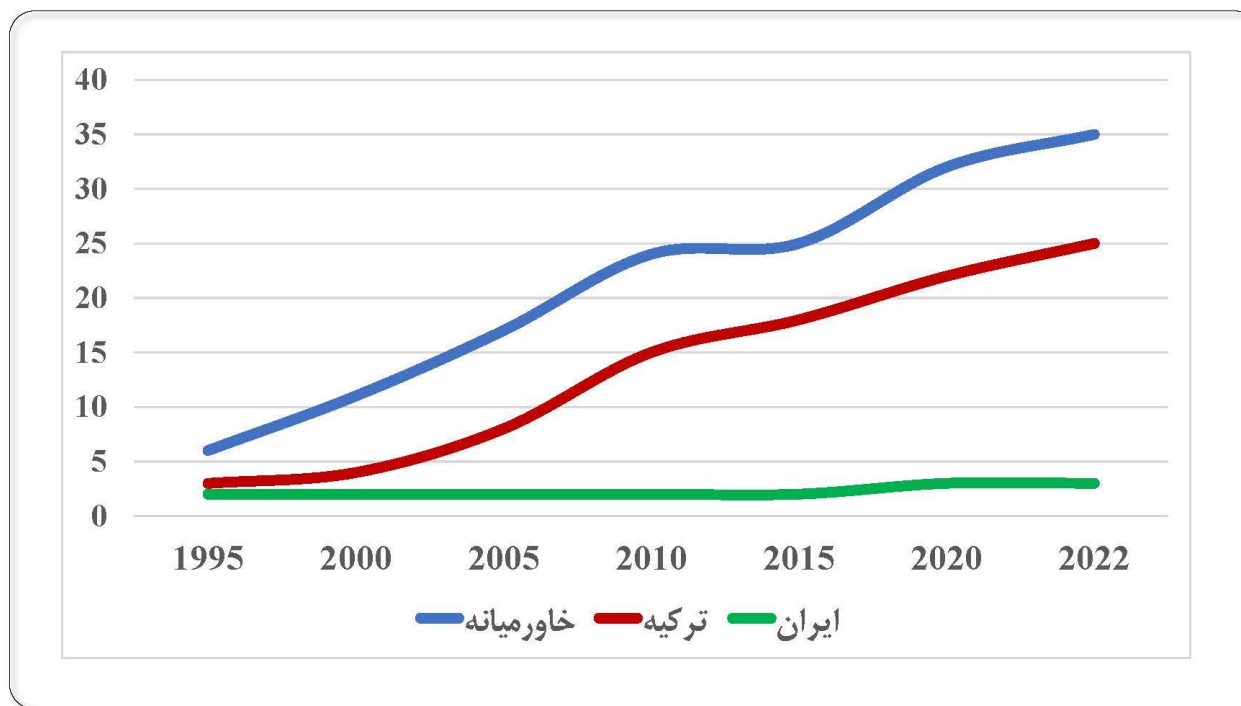
مقایسه روند تغییر تعداد موافقت‌نامه‌های ترجیحی در جهان و میانگین تعرفه کامله الوداد ۲۰۲۲-۱۹۹۵



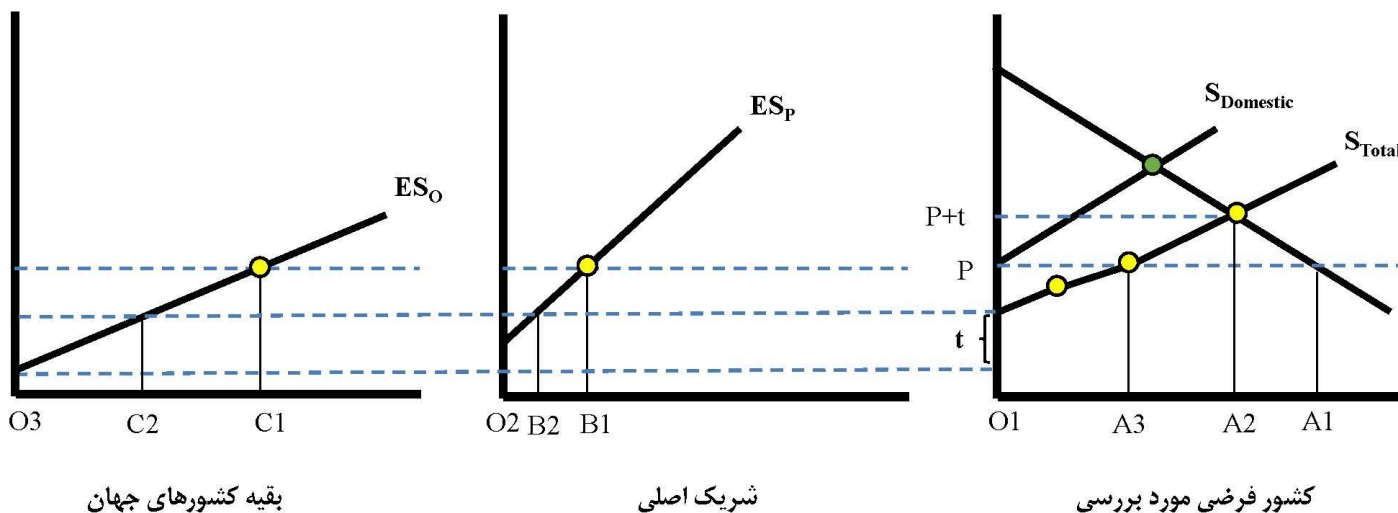
مقایسه روند تغییر تعداد موافقت نامه های ترجیحی در مناطق مختلف جهان ۱۹۹۵-۲۰۲۲



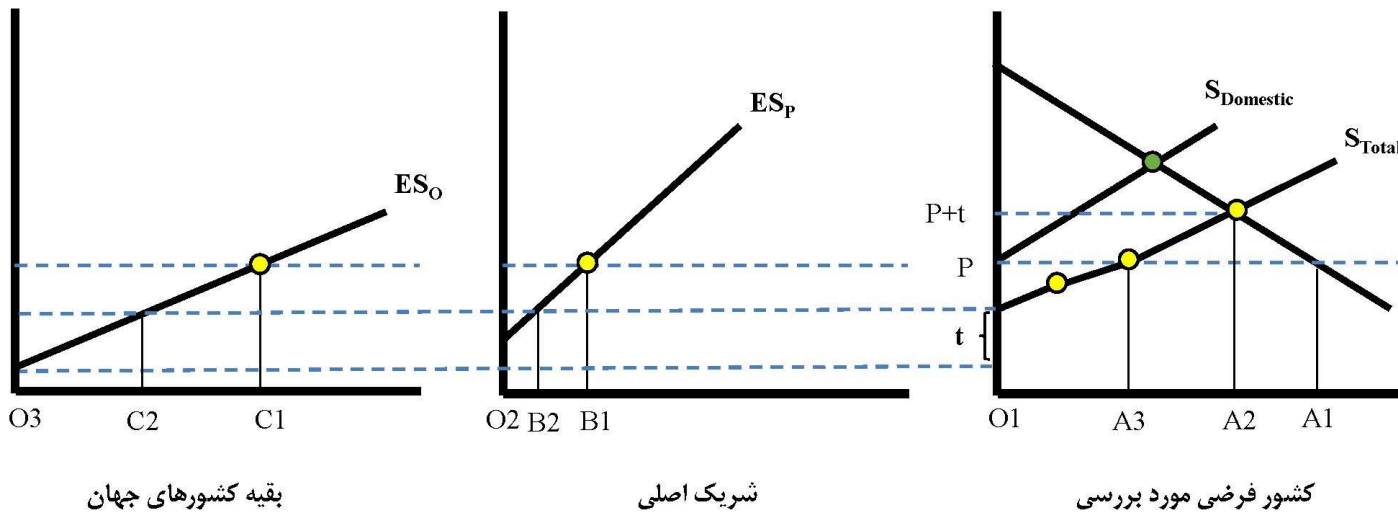
مقایسه روند تغییر تعداد موافقت نامه های ترجیحی در ایران و ترکیه با خاورمیانه ۱۹۹۵-۲۰۲۲



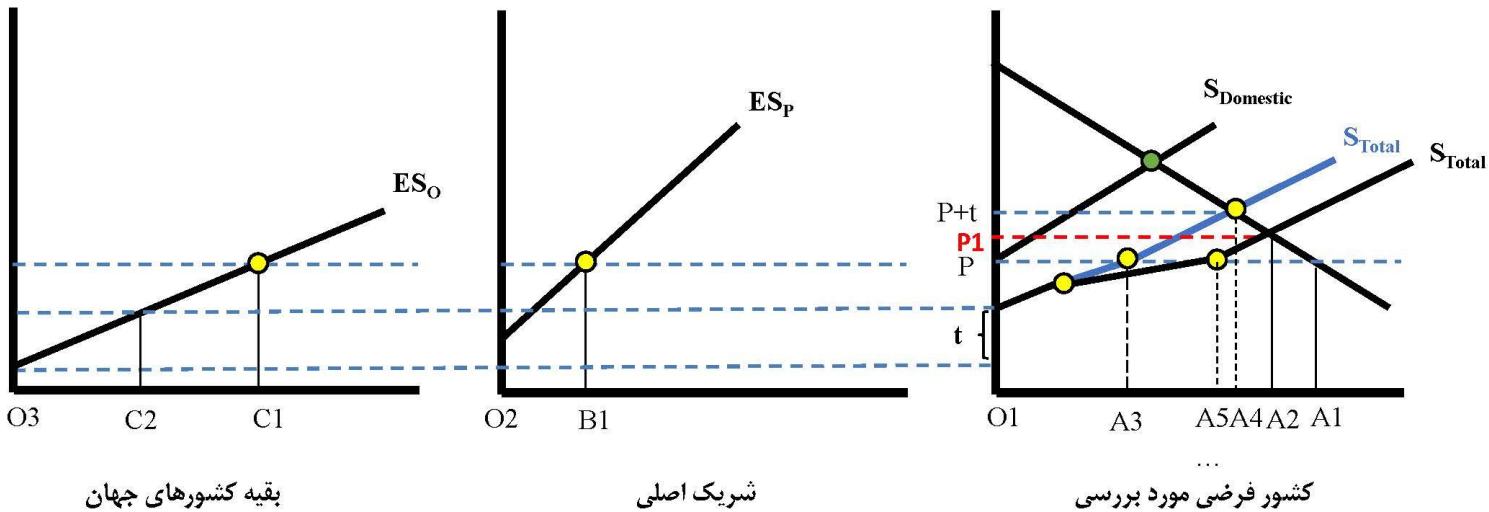
وضعیت تولید، تجارت و سهم شرکا از بازار با اعمال تعرفه یکسان



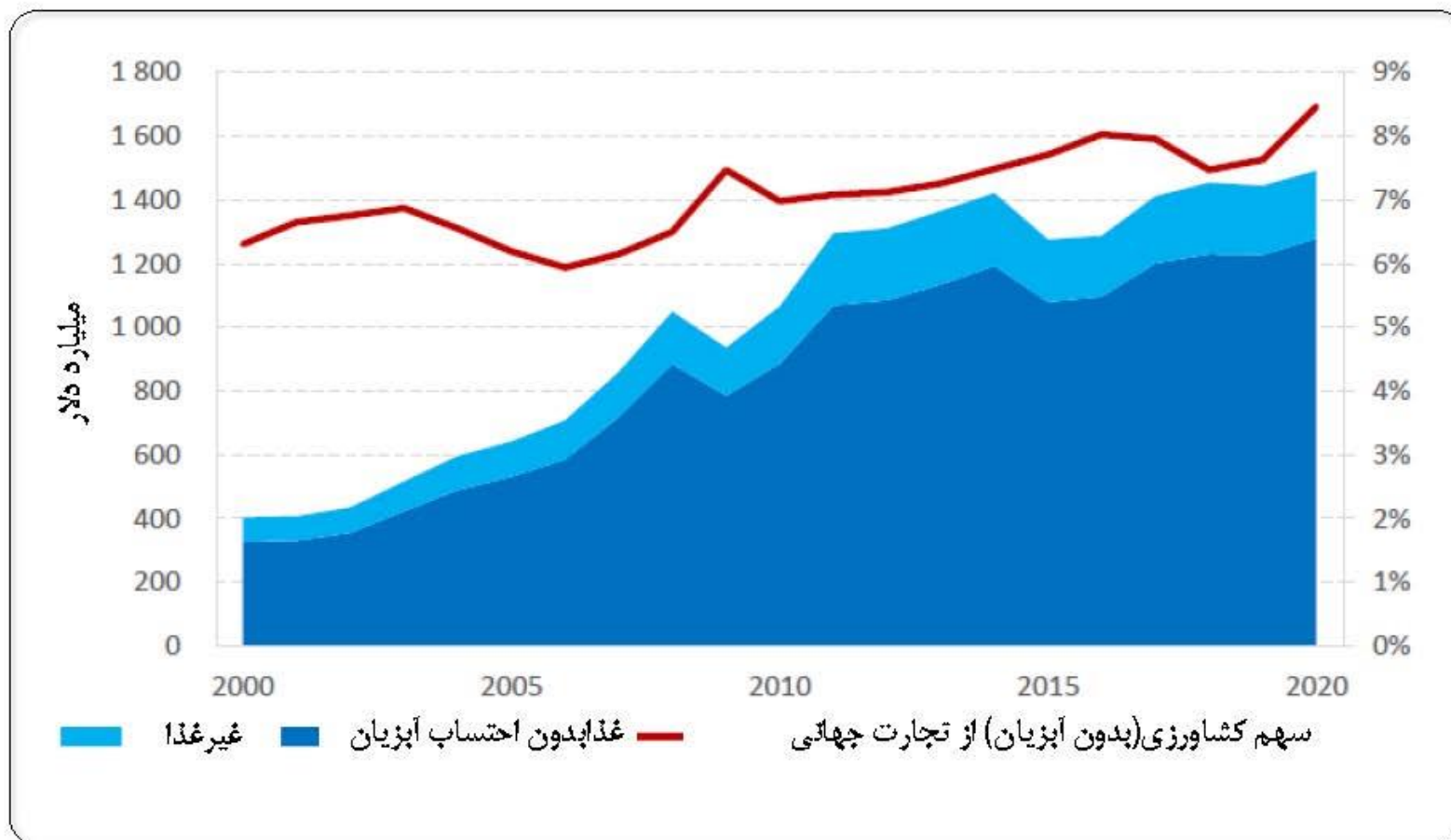
وضعیت تولید ، تجارت و سهم شرکا از بازار با اعمال تعرفه یکسان



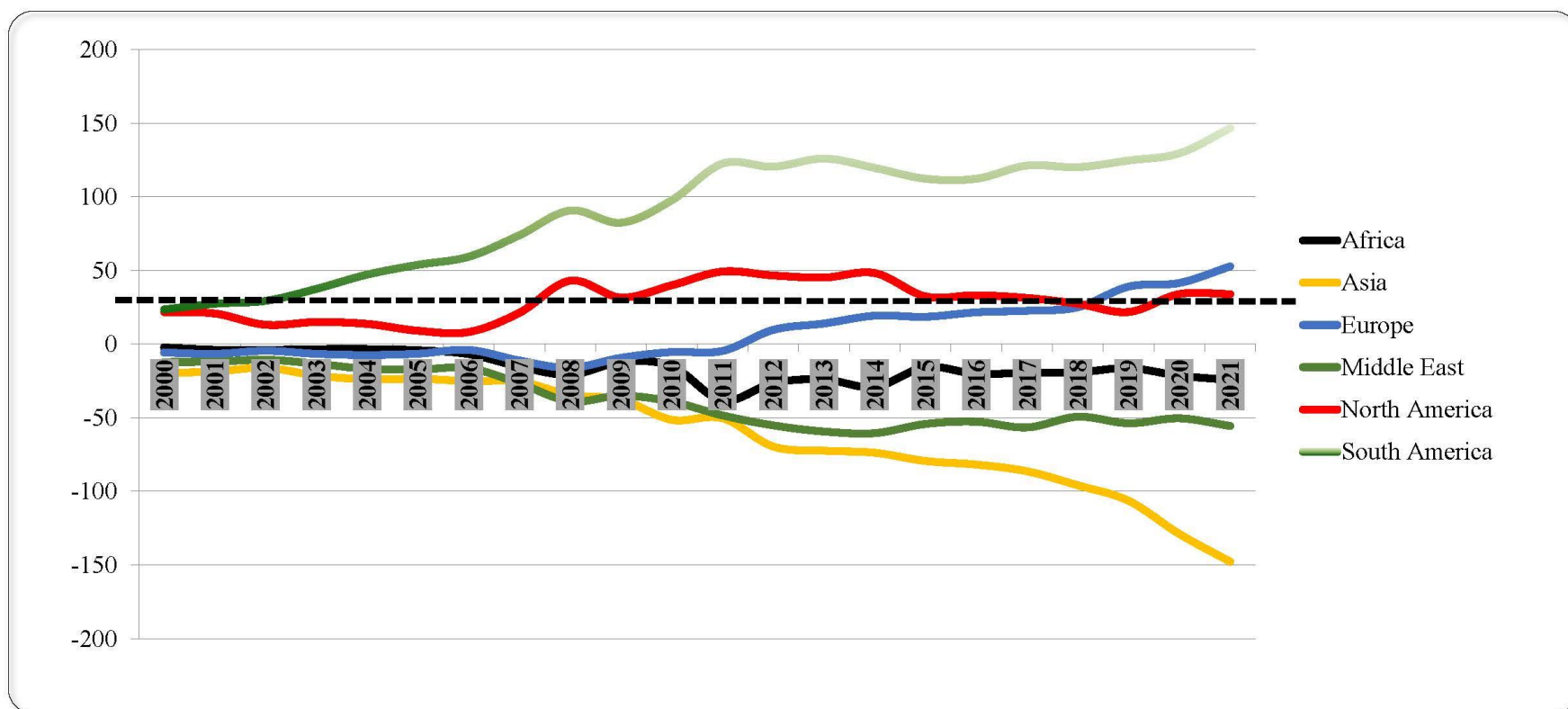
وضعیت تولید، تجارت و سهم شرکا از بازار با اعمال تعرفه ترجیحی



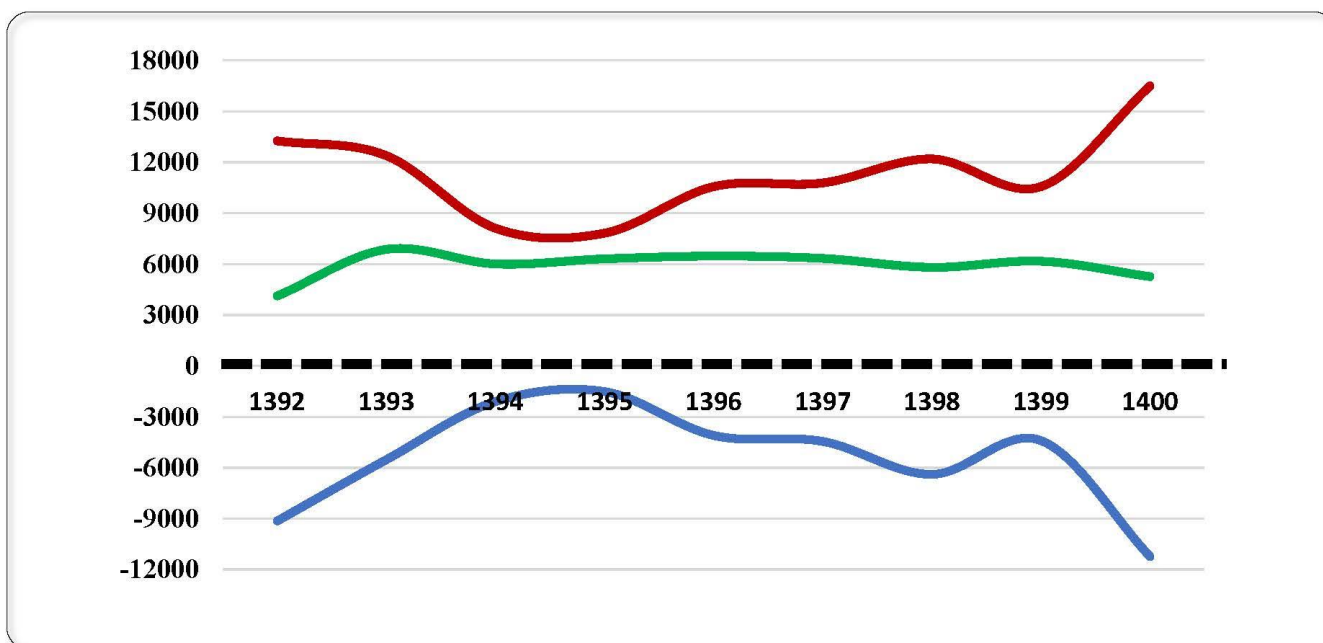
روند و سهم تجارت کشاورزی از تجارت جهانی ۲۰۰۰-۲۰۲۰



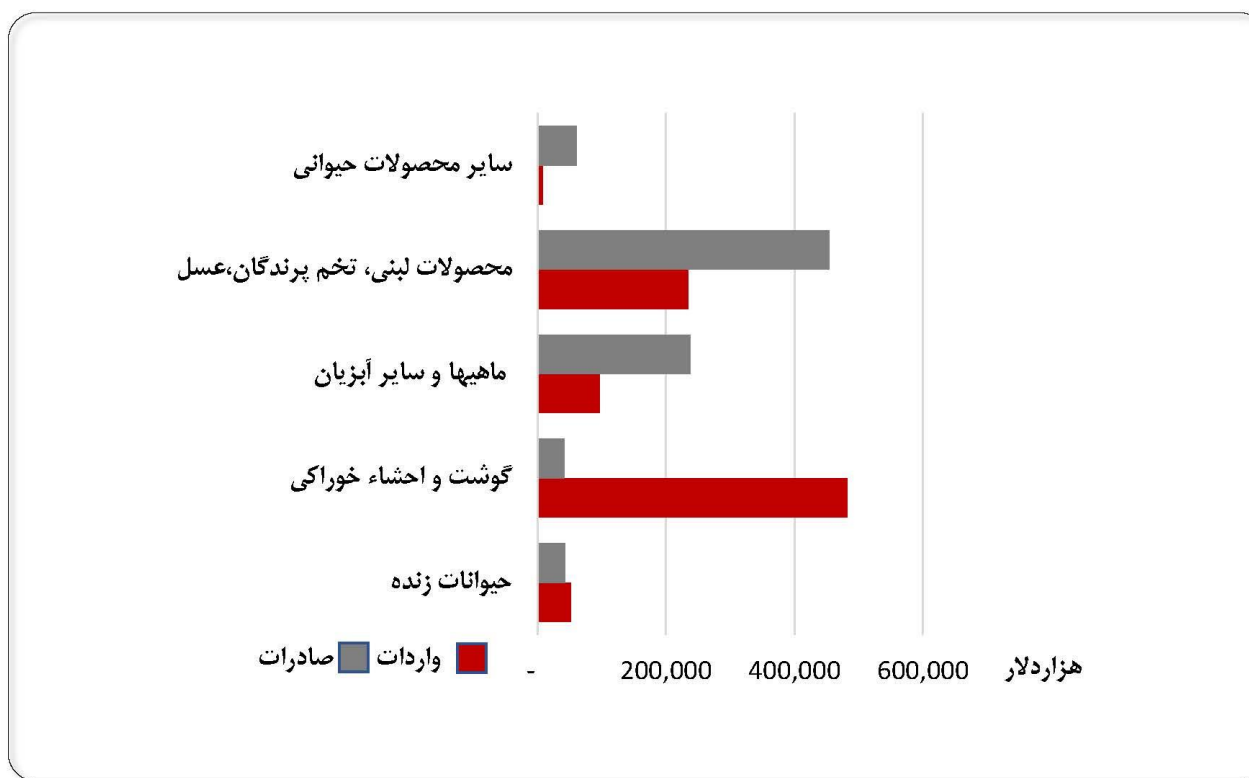
رند تراز تجاری کشاورزی در مناطق مختلف جهان



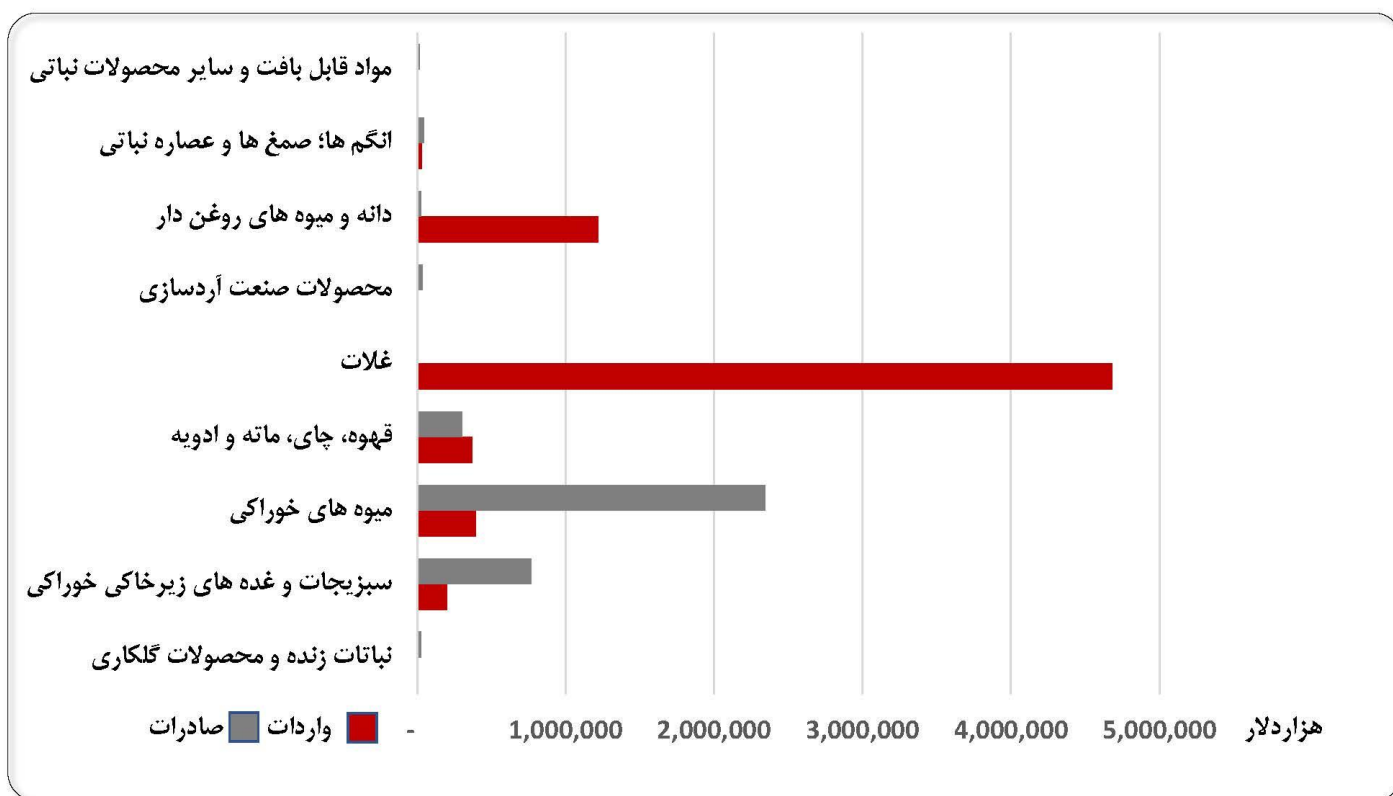
روند صادرات، واردات و تراز تجاری کشاورزی ایران در ۱۳۹۲-۱۴۰۰



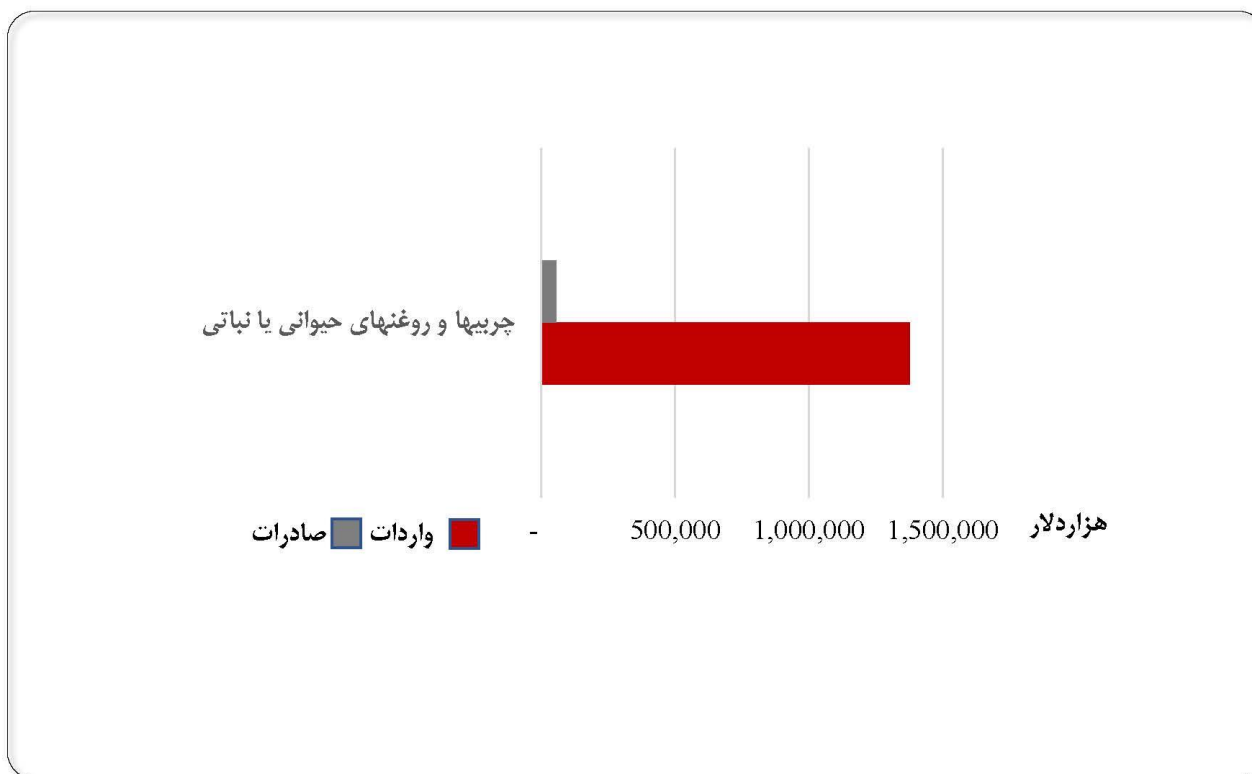
مقایسه میانگین صادرات و واردات بخش اول در ۱۴۰۰-۱۳۹۲



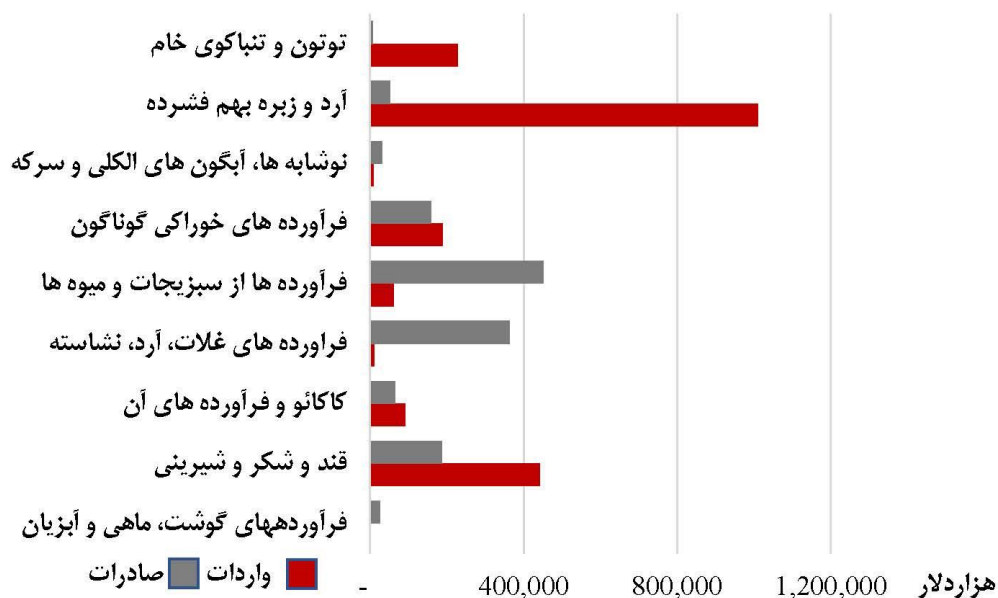
مقایسه میانگین صادرات و واردات بخش دوم در ۱۴۰۰-۱۳۹۲



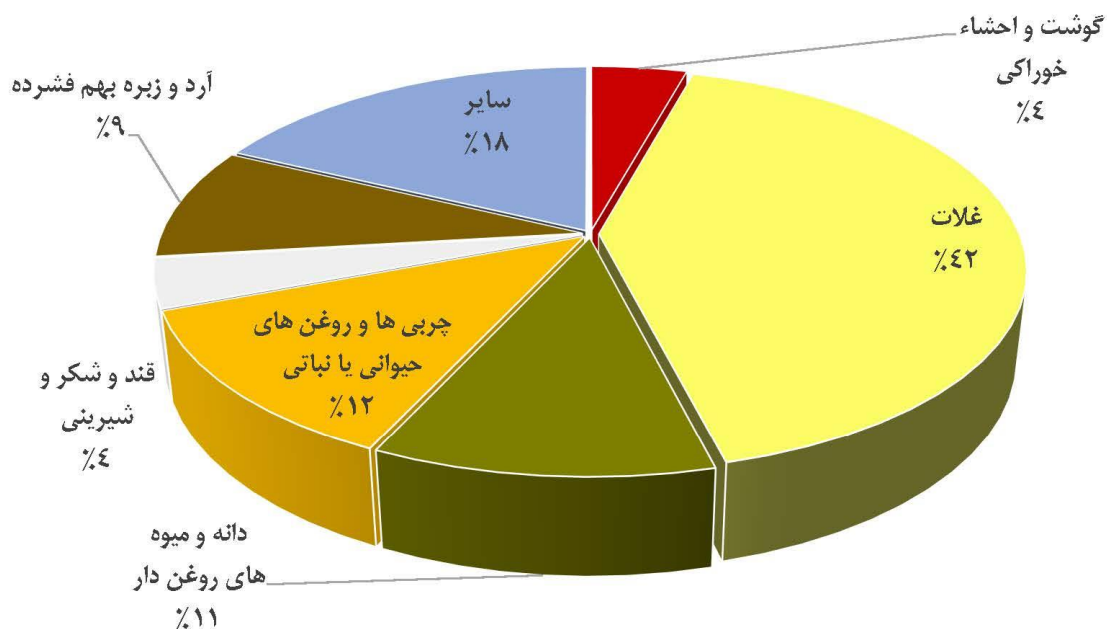
ترکیب محصولات وارداتی کشاورزی ایران در ۱۴۰۰-۱۳۹۲



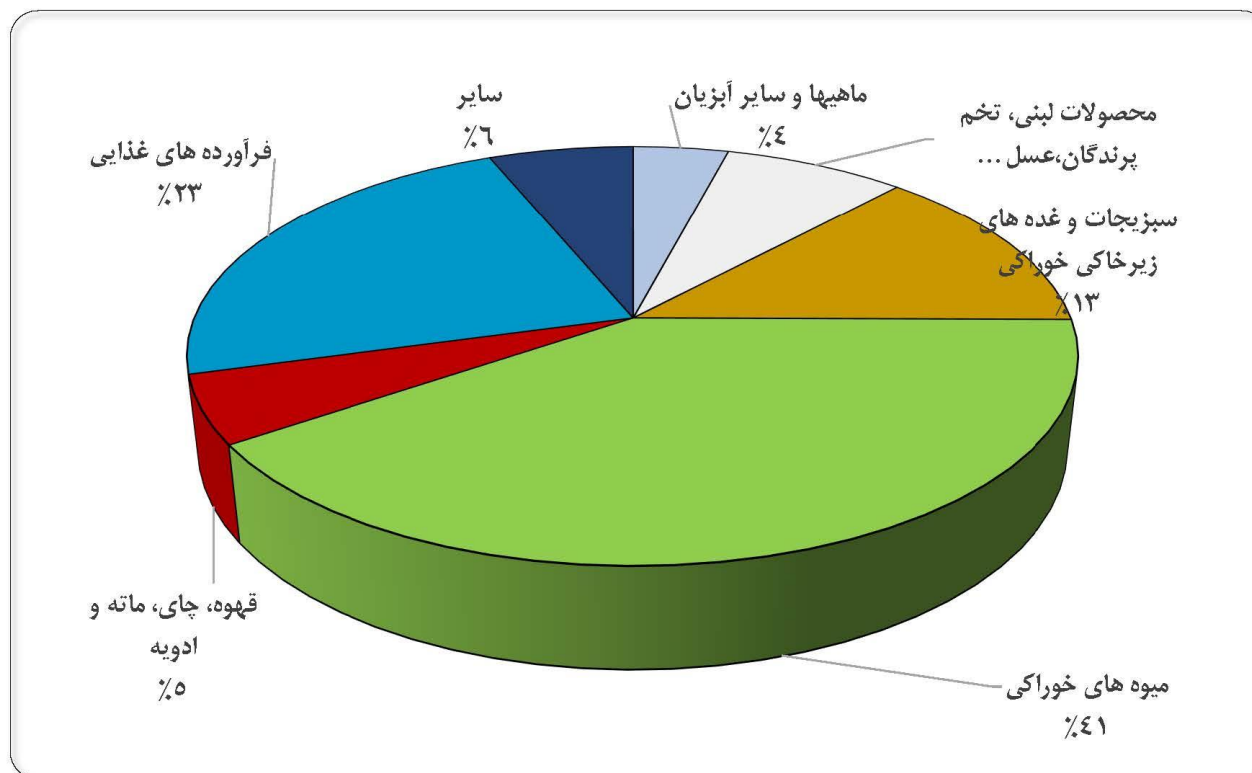
مقایسه میانگین صادرات و واردات بخش چهارم ۱۴۰۰-۱۳۹۲



ترکیب محصولات وارداتی کشاورزی ایران در ۱۴۰۰-۱۳۹۲



ترکیب محصولات صادراتی کشاورزی ایران در ۱۴۰۰-۱۳۹۲



مهم ترین صادرکنندگان محصولات کشاورزی به ایران ۱۴۰۰-۱۳۹۲

	1400	1399	1398	1397	1396	1395	1394	1393	1392	
امارات متحده عربی	30.2%	16.0%	10.5%	9.3%	10.5%	7.6%	14.6%	14.9%	22.8%	
ترکیه	12.0%	17.5%	18.8%	5.2%	4.0%	6.4%	8.8%	9.7%	7.9%	
اتحادیه اروپا	8.5%	14.7%	14.6%	14.3%	13.7%	12.8%	10.8%	13.3%	10.1%	
فدراسیون روسیه	8.0%	6.9%	7.0%	6.3%	2.9%	3.9%	2.6%	2.7%	2.5%	
سوئیس	6.7%	5.6%	5.3%	12.8%	13.1%	8.0%	21.2%	15.6%	9.3%	
انگلستان	6.2%	8.6%	7.4%	7.4%	9.0%	4.3%	3.6%	2.7%	5.4%	
عراق	5.9%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	
هند	4.9%	11.6%	17.4%	15.8%	10.0%	6.6%	7.2%	14.4%	21.8%	
برزیل	3.2%	2.9%	2.5%	4.1%	5.4%	15.1%	7.4%	1.5%	3.2%	
آرژانتین	2.8%	1.5%	1.9%	1.2%	0.9%	4.0%	2.3%	0.8%	1.2%	
سنگاپور	2.0%	4.7%	3.8%	7.0%	6.7%	3.7%	5.2%	1.2%	3.9%	
پاکستان	1.9%	1.5%	3.2%	3.0%	3.5%	4.1%	2.5%	2.0%	2.4%	
بقیه جهان	7.9%	8.5%	7.5%	13.7%	20.1%	23.6%	13.9%	21.3%	9.7%	

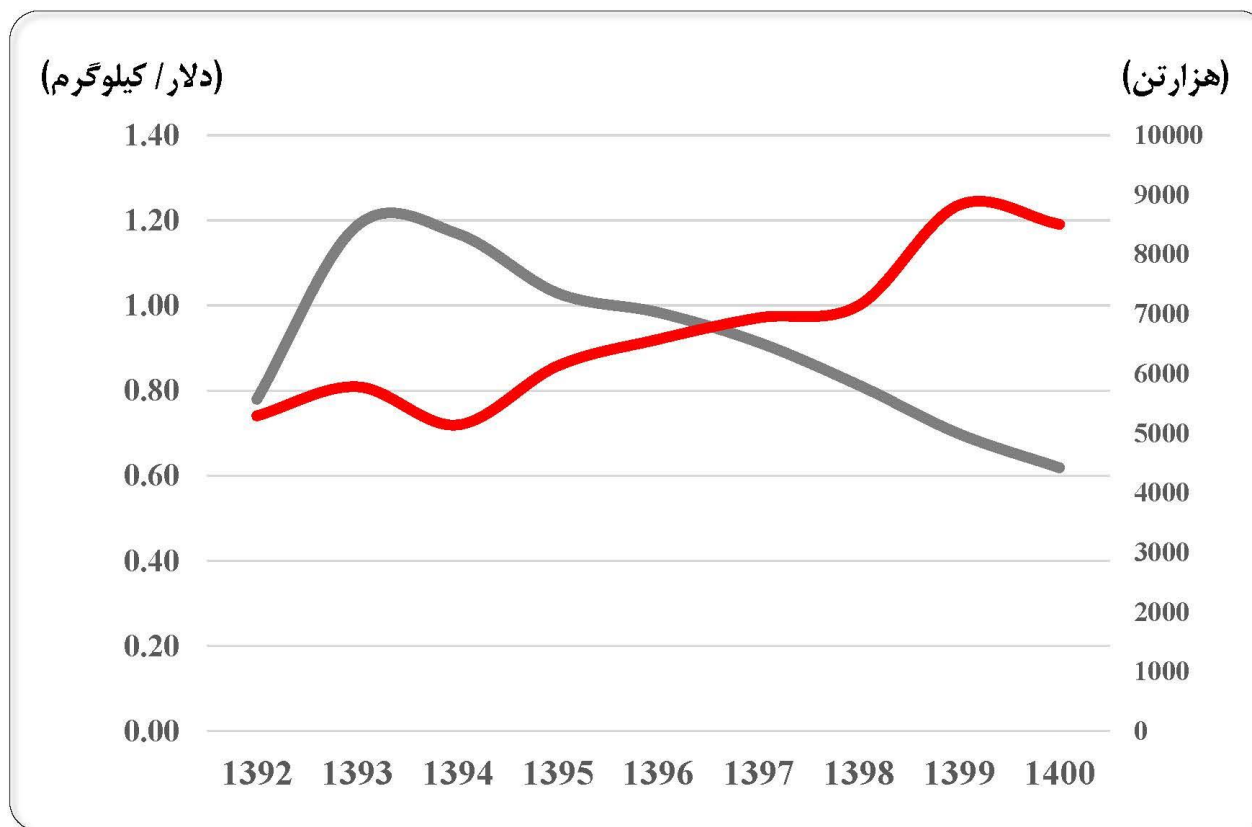
1
2
3
4
5

مهم ترین واردکنندگان محصولات کشاورزی از ایران ۱۴۰۰-۱۳۹۲

1400	1399	1398	1397	1396	1395	
28.2%	28.3%	35.0%	41.2%	35.7%	36.5%	عراق
10.0%	7.9%	8.7%	7.4%	6.0%	7.4%	امارات متحده عربی
8.2%	6.4%	4.4%	6.3%	5.2%	3.9%	پاکستان
8.1%	11.8%	10.6%	12.3%	11.2%	10.0%	افغانستان
6.6%	6.9%	6.4%	4.6%	2.9%	2.5%	فدراسیون روسیه
6.4%	9.2%	3.7%	0.5%	0.7%	0.8%	چین
5.5%	5.4%	4.9%	4.6%	7.9%	7.5%	اتحادیه اروپا
5.5%	4.3%	3.2%	2.7%	2.4%	2.4%	هند
4.0%	4.1%	3.7%	2.7%	3.1%	2.9%	ترکیه
0.2%	1.7%	3.0%	3.2%	5.9%	5.0%	هنگ کنگ
0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	4.7%	5.6%	ویتنام

1
2
3
4
5

روند تغییرات حجم و قیمت واحد صادرات محصولات کشاورزی ایران در ۱۳۹۲-۱۴۰۰





از توجه شما سپاسگزارم